

💡 ใบความรู้: ข้อมูลสารสนเทศ ป.5

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของข้อมูลที่ดี แหล่งที่มา และขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล รวมถึงวิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ชื่อ-นามสกุล ชั้น..... เลขที่.....

1. ลักษณะของข้อมูลที่ดีที่สุด

การค้นหาข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจหรือทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ควรพิจารณาเลือกใช้ข้อมูลที่ดีที่สุด ซึ่งข้อมูลที่ดีควรมีคุณสมบัติดังนี้

คุณสมบัติ	ความหมาย
ความถูกต้องและเชื่อถือได้	ข้อมูลต้องเป็นความจริง ไม่บิดเบือน และมาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ
ความสมบูรณ์ ครบถ้วน	ข้อมูลมีรายละเอียดเพียงพอต่อการนำไปใช้งานตามความต้องการ
นำไปใช้งานได้ตรงตามความต้องการ	ข้อมูลตอบโจทย์หรือประเด็นที่สนใจได้อย่างชัดเจน
ความทันสมัย	ข้อมูลเป็นปัจจุบัน (Updated) เหมาะสมกับช่วงเวลาที่นำไปใช้
ความสอดคล้องของข้อมูล	ข้อมูลมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน ไม่ขัดแย้งกันเอง

2. ประเภทของแหล่งที่มาของข้อมูล

ข้อมูลที่พบเห็นในชีวิตประจำวันสามารถจำแนกตามที่มาได้ 2 ประเภทหลัก ได้แก่

ประเภท	ความหมาย
1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)	ข้อมูลที่ได้มาจากการเก็บรวบรวมด้วยตนเอง โดยตรงจากแหล่งที่มาของข้อมูล (เช่น การสัมภาษณ์ การทดลอง การสำรวจด้วยตนเอง)
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)	ข้อมูลที่มีผู้อื่นรวบรวมไว้แล้ว และเรานำข้อมูลนั้นมาใช้งานต่อ (เช่น การอ่านจากหนังสือ รายงาน บทความในอินเทอร์เน็ตที่เผยแพร่แล้ว)

3. กระบวนการรวบรวมข้อมูล 5 ขั้นตอน

การรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปใช้ประโยชน์อย่างมีระบบ ควรดำเนินการตาม 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอน	รายละเอียด
1. กำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นที่สนใจ	ระบุให้ชัดเจนว่าต้องการค้นคว้าเรื่องอะไร (เป้าหมายของการค้นหา)
2. วางแผนและพิจารณาเลือกที่มาของข้อมูล	ตัดสินใจว่าจะใช้ข้อมูลปฐมภูมิหรือทุติยภูมิ หรือทั้งสองอย่าง และจะค้นหาจากแหล่งใด
3. กำหนดวิธีการรวบรวมข้อมูล	ระบุวิธีการที่เหมาะสม เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต การสืบค้นผ่านอินเทอร์เน็ต
4. ค้นหาและรวบรวมข้อมูล	ดำเนินการตามแผนที่วางไว้
5. สรุปผลข้อมูล	นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์และสรุปให้เป็นสารสนเทศ

4. การประมวลผลข้อมูลเพื่อใช้งาน

ก่อนนำข้อมูลไปใช้งาน ข้อมูลควรได้รับการ **ประมวลผล (Processing)** ให้เป็น **สารสนเทศ (Information)** ก่อน เพื่อให้ใช้งานได้สะดวกและเกิดประโยชน์สูงสุด วิธีการประมวลผล เช่น:

- การเปรียบเทียบข้อมูล (Comparison)
- การจัดกลุ่มข้อมูล (Grouping)
- การแยกแยะข้อมูล (Classification)
- การเรียงลำดับข้อมูล (Sorting)
- การคำนวณหาผลลัพธ์ของข้อมูล (Calculation)

5. การสืบค้นและประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต

การสืบค้นข้อมูลผ่านบริการของ Google เป็นวิธีที่ได้รับความนิยม แต่จำเป็นต้องมีการ **ประเมินความน่าเชื่อถือ** เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและลดข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น เช่น:

ความเสี่ยงที่ต้องระวัง	ความหมาย
ข้อมูลเท็จหรือบิดเบือน	ข้อมูลที่ไม่เป็นความจริง หรือถูกปรับเปลี่ยนไปจากความจริง
ข้อมูลที่มีลิขสิทธิ์	การนำข้อมูลไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ
ข้อมูลการหลอกลวงหรือโฆษณาชวนเชื่อ	ข้อมูลที่มุ่งหวังให้ผู้หลงเชื่อหรือซื้อสินค้า/บริการ

ใบงาน: ข้อมูลสารสนเทศ

ตอนที่ 1: เติมคำในช่องว่าง (Fill in the Blanks)

คำสั่ง: ให้นำคำศัพท์ในกรอบด้านล่างไปเติมในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์

ปฐมภูมิ	ทุติยภูมิ	สรุปผลข้อมูล	ความทันสมัย	การเปรียบเทียบข้อมูล	สารสนเทศ
---------	-----------	--------------	-------------	----------------------	----------

1. ข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลแล้วและพร้อมใช้งาน เรียกว่า
2. การพิจารณาว่าข้อมูลที่ค้นหานั้นเป็นข้อมูล ณ ปัจจุบันหรือไม่ ตรงกับคุณสมบัติของข้อมูลที่ใดในด้าน
3. ข้อมูลที่ได้จากการอ่านบทความวิชาการที่ถูกตีพิมพ์แล้ว จัดเป็นข้อมูลประเภท
4. การนำข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มาพิจารณาหาความแตกต่างหรือความเหมือนกัน เป็นวิธีการประมวลผลข้อมูลแบบ
5. ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการรวบรวมข้อมูล 5 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 2: การวิเคราะห์กระบวนการ (Process Analysis)

คำสั่ง: ให้เรียงลำดับ ขั้นตอน ในกระบวนการรวบรวมข้อมูล 5 ขั้นตอนต่อไปนี้

ลำดับ	ขั้นตอน
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

ขั้นตอน

กำหนดวิธีการรวบรวมข้อมูล

สรุปผลข้อมูล

ค้นหาและรวบรวมข้อมูล

กำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นที่สนใจ

วางแผนและพิจารณาเลือกที่มาของข้อมูล